

Internetconsultatie besluit uitbreiding van de monitoringsverplichting leerlingen funderend onderwijs.

Ouders & Onderwijs
23 september 2023

Het doel van de monitoring is het verkrijgen van een realistisch beeld met betrekking tot de veiligheidsbeleving van leerlingen. Dit beeld dient vervolgens als uitgangspunt te worden genomen bij de formulering van het veiligheidsbeleid. Wij onderschrijven het belang van een veilig schoolklimaat en een goed veiligheidsbeleid. Het blijkt dat de instrumenten die op dit moment gebruikt worden door scholen een te beperkt en weinig gedetailleerd beeld van de veiligheidsbeleving van de leerlingen geven. Wij betwijfelen of het instrument, de monitor, de juiste manier is om de verborgen sociale onveiligheid voldoende in beeld te krijgen.

Uitbreiding met specifieke vormen van sociale veiligheid

In het voorgenomen besluit dient het bevoegd gezag leerlingen middels de monitor te bevragen op specifieke vormen van sociale onveiligheid. Het gaat hierbij om in ieder geval om ervaringen met mishandeling, seksuele intimidatie en seksueel misbruik, discriminatie en pesten. Het bevoegd gezag kan ook verdere uitbreidingen opnemen in de vragenlijst.

In de nota van toelichting wordt terechtgesteld dat deze genoemde vormen van sociale onveiligheid kunnen een grote impact op de veiligheidsbeleving van leerlingen en het schoolklimaat hebben. Het is dan ook begrijpelijk dat leerlingen die hier ervaring mee hebben binnen ditzelfde schoolklimaat liever geen antwoord geven op vragen hier over. Daarnaast kan het voor slachtoffers onnodig confronterend en onveilig zijn juist hier vragen over te stellen.

Waar ouders en leerlingen zich niet vrij voelen om sociale onveiligheid te melden, zullen zij dit door middel van vragen in de monitor waarschijnlijk ook niet doen.

Het is wat ons betreft dan ook beter in te zetten op mogelijkheden waardoor het aangeven van sociale onveiligheid op school veiliger is voor de melder. Dat kan bijvoorbeeld anoniem, met behulp van goede vertrouwenspersonen of eventueel de vertrouwensinspecteur.

Uitbreiding van het aantal leerlingen bij wie de monitor wordt afgenomen

Alle leerlingen die daartoe redelijkerwijs in staat zijn worden in de gelegenheid gesteld om aan de monitor deel te nemen. Het bevoegd gezag mag er zelf voor kiezen om ook kinderen voor het vijfde leerjaar te bevragen op veiligheidsbeleving. Wij zien vaak dat de vrijwilligheid onvoldoende wordt uitgelegd en dat juist het belang van wel meedoen wordt benadrukt, waardoor leerlingen zich verplicht kunnen voelen toch mee te doen. Dit blijkt ook uit het uitgangspunt dat alle leerlingen vanaf groep vijf meedoen aan de monitor. Het zou goed zijn als het blijft bij de gelegenheid bieden mee te doen aan de monitor, zonder verdere (groeps)druk.

Ook zouden wij graag zien dat ouders bevraagd werden over de veiligheidsbeleving van hun kinderen op school.

Persoonsgegevens

Hoewel niet naar directe persoonsgegevens gevraagd wordt, is er sprake van gepseudonimiseerde persoonsgegevens bij het verwerken van de monitor. Het is hierbij weliswaar niet direct duidelijk over welke personen de gegevens gaan, maar de gegevens kunnen alsnog herleidbaar zijn tot specifieke personen door aanvullende gegevens te gebruiken. Het is onvoldoende uitgewerkt wie

welke gegevens heeft en van deze herleidbaarheid gebruik zou kunnen maken. Het is van belang ouders en ook leerlingen vanaf een bepaalde leeftijd hier goed over te informeren, voordat zij deelnemen aan de monitor.